

[miejscowość], dnia [data] r.

[Twoje dane (albo organizacji prozwierzęcej)  
jako zawiadamiającego]

Prokuratura Rejonowa w [miejscowość]  
[adres]

### **Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa**

Na podstawie art. 304 § 1 k.p.k. oraz art. 40 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1580; dalej jako „u.o.z.”) jako osoba uprawniona do reprezentacji [pełna nazwa organizacji] (dalej jako „Organizacja”)<sup>1</sup>, zawiadamiam o popełnieniu w dniu [data] w [miejscu] przestępstwa z art. 35 ust. 1/1a z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1580) przez [*dane prawdopodobnego sprawcy*] oraz wnoszę o wszczęcie w tej sprawie postępowania przygotowawczego.

### **Uzasadnienie**

[dane sprawcy] w dniu [data] w [miejscu] znęcał się nad psem [krótki opis zwierzęcia: imię, wygląd, wiek, nr czipa, jeśli jest] w ten sposób, że utrzymywał go w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym w stanie rażącego zaniedbania, w szczególności nieleczzonej choroby (art. 6 ust. 2 pkt 10 w zw. z art. 4 pkt 11 u.o.z.)<sup>2</sup>.

Wskazać należy, że przestępstwo znęcania się nad zwierzętami reguluje art. 35 ust. 1a u.o.z., jednak samo pojęcia „znęcania się” definiuje wspomniany już wyżej art. 6 ust. 2 u.o.z. Art. 6 ust. 2 zbudowany jest dwustopniowo: najpierw określa ogólną definicję znęcania się (jako zadawanie bólu lub cierpienia albo świadome dopuszczanie do tego), a następnie w 19 punktach wymienia przykłady tych czynów. Katalog z art. 6 ust. 2 to katalog otwarty, a zatem inne zachowania, o ile spełniają ogólną definicję „znęcania się”, także wypełniają znamiona przestępstwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 listopada 2009 r., V KK 187/09, LEX nr 553896; wyrok Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2016 r., II KK 281/16, LEX nr 2237277).

Na utrzymywanie psa w niewłaściwych warunkach bytowania wskazuje fakt, że przebywał on w małym, wypełnionym odchodami kojcu, z którego nie był wypuszczany. Nie mógł on zatem spełniać tam swoich podstawowych potrzeb.

---

<sup>1</sup> Fragment od „oraz art. 40 u.o.z.” zachowaj jedynie wówczas, gdy zawiadomienie składa organizacja.

<sup>2</sup> Wzór dotyczy utrzymywania zwierzęcia w niewłaściwych warunkach bytowania, dlatego – jeśli Twoja sprawa dotyczy innego stanu faktycznego – odpowiednio zmodyfikuj pismo. Posłużenie się we wzorze konkretnym przykładem ma ułatwić Ci dostrzeżenie, jak takie uzasadnienia należy sporządzić.

**Dowody:**

1. Zdjęcia
2. Filmy

Ponadto zwierzę miało mocno zaropiałe oczy, a skóra psa w wielu miejscach pozbawiona była sierści i pokryta ranami, co powodowało, że pies nieustannie się drapał. Dodatkowo był wyraźnie osłabiony i apatyczny.

**Dowody:**

3. Zdjęcia
4. Filmy

Skrajnie zły stan zdrowia zauważył również lekarz weterynarii po przewiezieniu zwierzęcia do zakładu leczniczego. Stwierdził on również, iż taki wygląd skóry psa wskazuje, że chorował on od wielu miesięcy, zatem właściciel nie mógł nie zauważyć, że pies odczuwa ból i cierpienie. [warto przywołać konkrety z badań, pamiętając, aby wykazywać, że stan zwierzęcia powodował u niego ból i cierpienie]

**Dowód:**

5. Dokumentacja weterynaryjna

Opisane okoliczności jednoznacznie wskazują na to, iż pies znajdował się w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym w stanie nieleczonej przez wiele miesięcy uciążliwej choroby, a właściciel nie zapewnił zwierzęciu realizacji jego podstawowych potrzeb poprzez ciągłe trzymanie go w małym, brudnym kojcu oraz niezapewnienie opieki weterynaryjnej mimo świadomości istnienia choroby. Pies niewątpliwie odczuwał ból i cierpienie, co wypełnia znamiona strony przedmiotowej przestępstwa znęcania się nad zwierzęciem.

**Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 10 u.o.z. znęcaniem się nad zwierzętami jest utrzymywanie ich w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania lub niechlujstwa. Rażące zaniedbanie z kolei zdefiniowane jest w art. 4 pkt 11 u.o.z. jako „drastyczne odstępstwo od określonych w ustawie norm postępowania ze zwierzęciem, a w szczególności w zakresie utrzymywania zwierzęcia w stanie zagłodzenia, brudu, nieleczonej choroby, w niewłaściwym pomieszczeniu i nadmiernej ciasnocie”.**

Ponadto zgodnie z art. 4 pkt 15 u.o.z. przez „właściwe warunki bytowania” rozumie się zapewnienie zwierzęciu możliwości egzystencji, zgodnie z potrzebami danego gatunku, rasy, płci i wieku. **Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny, „[n]iewłaściwe warunki bytowania to nie tylko wskazane w tym przepisie przykłady, ale także brak zapewnienia zwierzętom właściwego schronienia przed chłodem, upałem, deszczem, śniegiem, przetrzymywanie ich na terenie, na którym narażone są na uszkodzenia ciała.** Na ustalenie tych okoliczności powinna mieć wpływ świadomość, że zwierzę jest istotą żyjącą, zdolną do odczuwania cierpienia, a człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę, co również zostało uregulowane w powyższej ustawie w przepisie art. 1 ust. 1. Powinna mieć też wpływ potrzeba humanitarnego traktowania zwierząt, przez którą rozumie się traktowanie uwzględniające potrzeby zwierzęcia i zapewniające mu opiekę i ochronę w myśl art. 4 pkt 2 tej ustawy” (wyrok NSA z 23.01.2013 r., II OSK 1743/11, LEX nr 1361605). Niewłaściwe warunki bytowania to nie tylko te, które skutkują pogorszeniem kondycji fizycznej, zaburzeniami behawioralnymi lub

śmiercią zwierzęcia (wyrok SN z 16.11.2009 r., V KK 187/09, LEX nr 553896), bowiem przestępstwo znęcania się nad zwierzęciem jest **przestępstwem formalnym, a zatem nie wymaga zaistnienia konkretnego wymiernego skutku** (wyrok SN z 13.12.2016 r., II KK 281/16, LEX nr 2237277). Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu z 8.09.2011 r., II AKo 36/11, KZS 2011, nr 10, poz. 42, „[ś]mierć zwierzęcia nie jest znamieną dla występkę znęcania się nad zwierzęciem z art. 35 ust. 1 u.o.z., a jeśli skutek taki nastąpi, może stanowić okoliczność obciążającą przy wymiarze kary”.

Pozostawienie zwierzęcia w stanie nieleczonej choroby uznane jest w orzecznictwie zgodnie za przestępstwo znęcania się nad zwierzętami. Przykładowo Sąd Okręgowy w Krośnie za wypełniające znamiona przestępstwa znęcania się nad zwierzęciem uznał utrzymywanie psa, który miał opuchliznę na pysku, co powodowało jego ból i cierpienie (wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z 10.08.2016 r. II Ka 231/16, LEX nr 2093993). Dokumentacja weterynaryjna oraz ogólny wygląd i zachowanie psa wskazują, że od dłuższego czasu znajdował się w stanie nieleczonej choroby, a złego stanu psa nie mógł przeoczyć właściciel, który mimo to nie zapewnił mu odpowiedniej opieki weterynaryjnej.

Trzeba przy tym podkreślić, że przestępstwo znęcania się nad zwierzęciem może być popełnione tylko umyślnie i wyłącznie w zamiarze bezpośrednim. **Należy jednak zaznaczyć, że zamiar ten odnosi się do czynności sprawczej, a nie do chęci spowodowania cierpienia lub bólu.** Oznacza to, że przy utrzymywaniu zwierzęcia w niewłaściwych warunkach bytowania, zamiar odnosi się do samego faktu utrzymywania zwierzęcia w takim stanie, a nie do spowodowania tym bólu lub cierpienia. Sąd Najwyższy podjął w tym przedmiocie uchwałę (uchwała SN z 6.06.2023 r., II ZIZ 4/23, LEX nr 3576130): „Przestępstwo znęcania nad zwierzętami może zostać popełnione jedynie z winy umyślnej w zamiarze bezpośrednim, przy czym zamiar ten należy odnosić do samej czynności sprawczej, a zatem danego zachowania (działania albo zaniechania sprawcy). Dla bytu przestępstwa nie jest konieczna wola sprawcy nakierowana bezpośrednio na chęć wyrządzenia krzywdy zwierzęciu, lecz jedynie wola dokonania określonego zachowania wobec zwierzęcia, np. niekarmienia lub zamykania w ciasnym ciemnym pomieszczeniu”.

W związku z powyższym, oceniając znamiona strony podmiotowej na gruncie niniejszej sprawy, **zamiar [dane sprawcy] należy odnosić nie do woli spowodowania u psa bólu lub cierpienia, ale do samego faktu pozostawiania go w niewłaściwych warunkach bytowania i niezapewniania opieki weterynaryjnej mimo wyraźnie widocznej choroby skóry.**

Mając na uwadze powyższe, stan psa i warunki, w których przebywał, wskazywały na to, że właściciel znęcał się nad nim, wypełniając znamiona przestępstwa z art. 35 ust 1a u.o.z. Pies trzymany był w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym w stanie nieleczonej choroby, co niewątpliwie powodowało u niego ból i cierpienie.

.....  
*podpis*

#### **Załączniki:**

##### **1. Dowody j.w.<sup>3</sup>**

---

<sup>3</sup> W praktyce najlepiej wymienić poszczególne załączniki w punktach, określając formę każdego z nich, np. 1. zdjęcia z dnia ..., 2. płyta CD z nagraniami z miejsca zdarzenia, 3. dokumentacja weterynaryjna, 4. opinia behawioralna etc. Pozwala to łatwiej zweryfikować, czy wszystkie istotne dokumenty są rzeczywiście załączone, porządkuje pismo dla podmiotu składającego oraz organów ścigania.

## Instrukcja do wzoru

### Na gruncie u.o.z. przestępstwa przeciwko zwierzętom to:

1. zabicie zwierzęcia (art. 35 ust. 1 u.o.z.):
  - a. którego nie można zabijać (zwłaszcza zwierzęcia domowego);
  - b. które można pozbawić życia, ale dochodzi do tego w sposób niezgodny z przepisami (np. zabicie krowy w sposób sprzeczny z u.o.z.);
2. znęcanie się nad zwierzęciem (art. 35 ust. 1a u.o.z.).

Ponadto oba te przestępstwa można popełnić w **typie kwalifikowanym**, czyli zastrzegając odpowiedzialność karną, gdy dokonuje się znęca się nad zwierzęciem ze szczególnym okrucieństwem (art. 35 ust. 2 u.o.z.). Zgodnie z ustawowym słowniczkiem szczególnie okrucieństwo oznacza przedsięwzięcie przez sprawcę działań charakteryzujących się drastycznością form i metod, a zwłaszcza działanie w sposób wyszukany lub powolny, obliczony z premedytacją na zwiększenie rozmiaru cierpień i czasu ich trwania (art. 4 pkt 12 u.o.z.).

O tym, że zabicie zwierzęcia w określonych przypadkach jest przestępstwem, stanowi art. 35 ust. 1 u.o.z., jednak wyjaśnienie, czym to przestępstwo jest, znajduje się w art. 6 ust. 1 u.o.z.

### Odebranie zwierzęciu życia może być potraktowane jako przestępstwo w dwóch sytuacjach:

1. gdy dotyczy zwierzęcia, wobec którego obowiązuje zakaz zabijania;
2. gdy dotyczy zwierzęcia, którego uśmiercanie prawo co prawda dopuszcza, ale sposób tego uśmiercenia jest niezgodny z przepisami.

### Znamiona przestępstwa zabicia zwierzęcia to:

1. **przedmiot ochrony** – życie zwierzęcia, a dokładniej ochrona życia zwierzęcia przed zabiciem go bez dozwolonej prawnie przyczyny oraz ochrona zwierzęcia w związku z jego dozwolonym prawnie uśmiercaniem (prawne standardy odbierania życia zwierzęciu);
2. **podmiot przestępstwa** – co do zasady przestępstwo powszechne;
3. **strona przedmiotowa** – odebranie życia zwierzęciu;
4. **strona podmiotowa** – umyślność, zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym, czyli gdy sprawca przewiduje popełnienie przestępstwa i godzi się na to (w przeciwieństwie do przestępstwa znęcania się nad zwierzęciem, które można popełnić tylko w zamiarze bezpośrednim).

Podobnie jak przy przestępstwie zabicia zwierzęcia, o tym, że znęcanie się nad zwierzęciem jest przestępstwem, stanowi art. 35 ust. 1a u.o.z., ale jego wyjaśnienie znajduje się w art. 6 ust. 1a i ust. 2 u.o.z.

### Definicja znęcania się nad zwierzęciem zbudowana jest dwustopniowo:

1. określa ogólną definicję znęcania się (jako zadawanie bólu lub cierpienia albo świadome dopuszczanie do tego);

2. wymienia w 19 punktach przykłady tych czynów, czyli jest to katalog otwarty, a zatem inne zachowania, o ile spełniają ogólną definicję „znęcania się” także mogą być potraktowane jako przestępstwo.

#### **Znamiona przestępstwa znęcania się nad zwierzęciem to:**

1. **przedmiot ochrony** – zdrowie zwierzęcia;
2. **podmiot przestępstwa** – co do zasady przestępstwo powszechne;
3. **strona przedmiotowa** – powodowanie bólu lub cierpienia;
4. **strona podmiotowa** – umyślność w zamiarze bezpośrednim.

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa **może złożyć każdy**, kto dowiedział się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, a nawet ma do tego społeczny obowiązek (art. 304 § 1 Kodeksu postępowania karnego). Należy pamiętać, że choć zawiadomienie może złożyć każdy, to już **działać w charakterze pokrzywdzonego może tylko „właściciel” zwierzęcia (jeśli to nie on zabił lub znęcał się nad zwierzęciem) lub organizacja społeczna**, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt – zgodnie z art. 39 u.o.z. W związku z tym kolejne czynności w sprawie, w tym wnioski dowodowe, składać będzie zazwyczaj organizacja, dlatego warto powiadomić działającą lokalnie organizację prozwierzęcą o złożeniu takiego zawiadomienia, zwłaszcza, że ma ona również uprawnienia do interwencyjnego odebrania zwierzęcia w trybie art. 7 ust. 3 u.o.z., dzięki czemu może oddzielić zwierzę od potencjalnego sprawcy, aby zapobiec dalszej przemocy.

Zawiadomienie należy skierować do jednostki, na terenie której popełniono przestępstwo. W praktyce zawiadomienie składane na piśmie najlepiej zaadresować do Prokuratury Rejonowej, a w formie ustnej w Komendzie Rejonowej Policji. Z przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej sporządza się protokół. Lepiej jednak złożyć takie zawiadomienie na piśmie, co ma kilka zalet:

1. pozwala na większą kontrolę nad treścią pisma niż przy protokole z przyjęcia ustnego zawiadomienia,
2. można wprowadzić fragmenty uzasadniające pod kątem prawnym, dlaczego to zachowanie, które zgłaszasz, wypełnia znamiona przestępstwa z u.o.z.,
3. daje to możliwość popierania konkretnych twierdzeń dowodami, wzmacniając Twoją wiarygodność i argumentację.

Bardzo istotne pozostaje, aby złożone pismo zawiadamiające o podejrzeniu popełnienia przestępstwa sporządzone było rzetelnie pod względem opisu stanu faktycznego, wskazaniem dowodów oraz – o ile to możliwe – powołaniem przepisów, a także korzystnych z punktu widzenia danej sprawy orzeczeń sądowych czy opracowań naukowych. Można w tym zakresie skorzystać z ekspertyzy *Zapobieganie i ściganie czynów zabronionych z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (przestępstwa i wybrane wykroczenia). Ekspertyza dla gminy, policji i organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, sporządzona w ramach projektu „Poprawa standardów opieki nad zwierzętami w Gminie Łomianki”* opracowanej przez Kancelarię w ramach współpracy z Fundacją Ochrony Zwierząt w Łomiankach ([https://fozlomianki.wordpress.com/wp-content/uploads/2025/01/ekspertyza\\_przestepstwa\\_i\\_wykroczenia\\_uoz.pdf](https://fozlomianki.wordpress.com/wp-content/uploads/2025/01/ekspertyza_przestepstwa_i_wykroczenia_uoz.pdf)).

W uzasadnieniu zwięźle opisz stan faktyczny i podaj dowody na poparcie swoich twierdzeń, jeśli nimi dysponujesz. Wzór dobrze pokazuje, jaki jest schemat pisania takiego uzasadnienia, jednak warto przedstawić **ogólne zasady** jego sporządzania, ponieważ stan faktyczny w Twojej sprawie może wymagać modyfikacji wzoru.

1. Pamiętaj, że przepisy operują określonymi znamionami (jak art. 6 ust. 2). W każdym piśmie opisz stan faktyczny zawsze ukierunkowując go na myślenie o tych znamionach.
2. W związku z powyższym, powołując dowody (zdjęcia, filmy, dokumentacje medyczne, opinie behawioralne), wybierz z nich to, co jest ważne i odnoś to do przepisów. Wyeksponuj to, co wynika z dowodów i jest najistotniejsze z perspektywy znamion określonych w przepisach. Wymień okoliczności wynikające z dowodów (np. skrajnie zaniedbany kojec, brudna woda w misce, zwierzę osowiałe itp.) i podsumuj, np. „powyższe świadczy o niewątpliwym cierpieniu/o utrzymywaniu zwierzęcia w stanie nieleczonej choroby/o tym, że właściciel musiał mieć świadomość, że zwierzę jest chore”. Należy zawsze tak opisać stan faktyczny i poprzeć go dowodami, by można go było podsumować w odniesieniu do konkretnych znamion ustawowych za pomocą języka z ustawy. Resztę okoliczności, która nie jest istotna dla sprawy, pomini, ponieważ ich szczegółowe referowanie rozprasza przekaz.
3. Relacja twierdzeń do dowodów musi być klarowna i dynamicznie referowana. Jeśli wiadomo, że należy wykazać, że zwierzę znajdowało się w niewłaściwych warunkach bytowania, opisz te warunki i wskaż, dlaczego uznajesz je za niewłaściwe, a następnie przywołaj dowody na to. Każde twierdzenie zmierza do wykazania znamienia i powinno być skorelowane z dowodami.

**Warto posługiwać się poniższym schematem przy pisaniu uzasadnienia:**

1. Bardzo krótko (jedno lub dwa zdania) opisz, z jakim zdarzeniem mamy do czynienia.
2. Wskaż podstawę prawną dla oceny tego zdarzenia i wymień najważniejsze znamiona.
3. Mając na uwadze każdą z wymaganych do wykazania znamion, opisz okoliczności, wyjaśniając, dlaczego spełniają poszczególne znamiona. Pamiętaj o skorelowaniu z nimi dowodów.
4. Dokonaj oceny prawnej (np. „Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że w sprawie wypełnione zostały wszystkie ustawowe znamiona znęcania się nad zwierzęciem”) i – w miarę możliwości – rozwiń kwestie prawne poprzez przywołanie dodatkowych przepisów, orzecznictwa, doktryny, starając się w miarę na bieżąco wskazywać, jakie mają one znaczenie dla analizowanej sprawy.

**W uzasadnieniu warto odpowiedzieć na poniższe pytania:**

1. Co się stało?
2. Kiedy i gdzie to miało miejsce?
3. Kto popełnił czyn?
4. Jakie były okoliczności (na czym polegało znęcanie się lub jak zabito zwierzę)?
5. Jakie są dowody na powyższe okoliczności? Kto był świadkiem?

Poniżej znajdziesz kilka najważniejszych orzeczeń, na które warto powoływać się przy pisaniu uzasadnienia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

### 1. Znęcanie się nad zwierzęciem to świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień

**Wyrok Sądu Najwyższego z 16 listopada 2009 r., V KK 187/09, LEX nr 553896:**

Dopuszczanie polega w praktyce na nie przeciwdziałaniu, czyli przyzwoleniu i jest świadome, gdy sprawca zdaje sobie sprawę z następstw swego zachowania się, czyli że inna osoba zachowa się w jakikolwiek sposób wskazany w ust. 2 art. 6.

**Wyrok Sądu Najwyższego z 16 listopada 2009 r., V KK 187/09, LEX nr 553896:**

Użyte w tej definicji sformułowanie pozwala na jednoznaczne przyjęcie, iż za przestępstwo znęcania się nad zwierzętami odpowiada nie tylko osoba, która osobiście zadaje ból lub cierpienie zwierzęciu, ale również ten, kto świadomie dopuszcza do zadawania przez inną osobę bólu lub cierpienia zwierzęciu.

### 2. Zamiar odnosić należy do czynności sprawczej, a nie do woli spowodowania bólu lub cierpienia

**Wyrok Sądu Najwyższego z 16 listopada 2009 r., V KK 187/09, LEX nr 553896:**

Przestępstwo znęcania się nad zwierzętami określone w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt może być popełnione tylko umyślnie i to wyłącznie z zamiarem bezpośrednim. Użyte w definicji z art. 6 ust. 2 tej ustawy sformułowanie pozwala na jednoznaczne przyjęcie, iż za przestępstwo znęcania się nad zwierzętami odpowiada nie tylko osoba, która osobiście zadaje ból lub cierpienie zwierzęciu, ale również ten, kto świadomie dopuszcza do zadawania przez inną osobę bólu lub cierpienia zwierzęciu. Znęcaniem się jest natomiast każde z wymienionych w art. 6 ust. 2 ustawy sposobów bezpośredniego postępowania w stosunku do zwierzęcia, które muszą być objęte zamiarem bezpośrednim sprawcy, zamiar odnosi się więc do samej czynności sprawczej, a nie do spowodowania cierpień lub bólu.

**Uchwała Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2023 r., II ZIZ 4/23, LEX nr 3576130:**

Przestępstwo znęcania nad zwierzętami może zostać popełnione jedynie z winy umyślnej w zamiarze bezpośrednim, przy czym zamiar ten należy odnosić do samej czynności sprawczej, a zatem danego zachowania (działania albo zaniechania sprawcy). Dla bytu przestępstwa nie jest konieczna wola sprawcy nakierowana bezpośrednio na chęć wyrządzenia krzywdy zwierzęciu, lecz jedynie wola dokonania określonego zachowania wobec zwierzęcia, np. niekarmienia lub zamykania w ciasnym ciemnym pomieszczeniu.

### 3. Otwarty katalog przykładów z art. 6 ust. 2 u.o.z.

**Wyrok Sądu Najwyższego z 16 listopada 2009 r., V KK 187/09, LEX nr 553896:**

Wykaz zamieszczony w ust. 2 art. 6 ustawy o ochronie zwierząt, przedstawia typowe wypadki znęcania się. W przepisie tym zawarta jest jednakże otwarta definicja znęcania się na zwierzętami, na co wskazuje użyty w tym przepisie zwrot „w szczególności”. Należy więc uznać, że za znęcanie się nad zwierzętami może być uznane każde zadawanie, lub dopuszczenie do zadawania bólu lub cierpienia nawet, gdy zachowanie to nie zostało

wymienione wprost w żadnym z punktów tego przepisu, który jednakże przedstawia typowe wypadki znęcania się.

**Wyrok Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2016 r., II KK 281/16, LEX nr 2237277:**

Katalog z art. 6 ust. 2 ustawy z 1997 r. o ochronie zwierząt jest otwarty i zawiera przede wszystkim typowe, ale nie wszystkie, wypadki znęcania się nad zwierzętami. Za znęcanie się nad zwierzętami może być więc uznane każde zadawanie lub dopuszczenie do zadawania bólu lub cierpienia nawet, gdy zachowanie to nie zostało wymienione wprost w żadnym z punktów tego przepisu. Wystarczy w takich sytuacjach wykazanie, że to zachowanie było niehumanitarne, a więc nieuwzględniające potrzeb zwierzęcia lub niezapewniające mu opieki czy też ochrony.